

KITEEN KAUPUNKI

Ympäristölautakunta

27.8.2025 § 52

Dnro 174/11.02.03.00/2025

PÄÄTÖS 3/2025

Maa-aineslain mukaisessa asiassa

Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella

29.8.2025

ASIA

Päätös Maatalousyhtymä Partanen Pekka ja Tolonen Paulin maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta. Sisältää päätöksen maa-aineslain 12 § mukaisesta vakuudesta ja 21 §:n mukaisesta aloittamis-oikeudesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Maatalousyhtymä Partanen Pekka ja Tolonen Pauli

y-tunnus: 1085751-8

MAANOMISTAJA

Maatalousyhtymä Partanen Pekka ja Tolonen Pauli

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen.

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee Kiteen kaupungin Puhoksen alueella Kelopuu RN:o 12:38 nimisellä tilalla, kiinteistötunnus [REDACTED]

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Kiteen kaupungin hallintosäännön (7.4.2025) 5 luvun 16.3 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii kunnan maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA KAAVOITUKSELLINEN TILANNE

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee kiinteistöllä, jossa on aikaisemminkin ollut luvanvaraista maa-ainesten ottoa. Kiinteistöllä Kelopuu on ollut Kiteen kaupungin ympäristölautakunnan 7.5.2015 § 23 antama päätös maa-ainesten ottamisesta.

Alue on Pohjois-Karjalan 1. vaiheen maakuntakaavassa merkitty tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv). Asema- tai yleiskaavaa alueella ei ole.

MAA-AINEKSEN OTTOTOIMINNAN KUVAUSAlueen nykytilanne:

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee kiinteistöllä, josta on otettu maa-aineksia luvanvaraisesti 20 vuoden ajan. Kiinteistöllä on ollut Kiteen ympäristölautakunnan myöntämä maa-ainesten ottolupa, joka päättyi touku-kuussa 2025.

Alue sijaitsee haja-asutusalueella noin 900 metrin etäisyydellä Karjalan Pyhäjärven Olkkolanlahdesta. Hakemuksen mukainen ottoalue sijaitsee noin 200 m:n etäisyydellä Lamminrannantiestä ja noin 160 m:n etäisyydellä valtatie 6:sta. Ympäröivä alue on maa- ja metsätalousaluetta. Vanha ottoalue on kokonaisuudessaan puutonta ja avattu maa-aineksen ottoa varten. Vanha Lamminrannantien läheinen ottoalue maisemoidaan. Ottoalueen pohjoispäässä on lähinnä kuitupuun kokoista mäntymetsää, joka on osittain poistettu. Maalaji alueella on pääasiassa hienoa ja karkeaa hiekkaa. Murskaukseen sopivaa kiviainesta ottopaikalta ei merkittävässä määrin löydy.

Luonnonsuojelualueita ei ottamispaikan välittömässä läheisyydessä ole. Lähin naapuriasuinkiinteistö sijaitsee 10 metrin etäisyydellä suunnitellusta ottoalueen rajasta, lähin asuinrakennus sijaitsee noin 75 metrin päässä ottoalueesta.

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee Ukotii-Papinniemenkankaan 1. luokan pohjavesialueella, jolla ei ole vedenottamoita. Pohjaveden ylin korkeusasema on hakemuksen mukaan tasolla +93.50. Vuosien 2022-2024 vuositarkastusten mittausten mukaan pohjavedenpinta vaihtelee tasossa +94,03...+94,45.

Ottotoiminnan kuvaus:

Lupaa haetaan maa-ainesten (hieno ja karkea hiekka) ottamiseen. Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 100 000 k-m³ ottamisajan ollessa 10 vuotta. Arvioitu vuosittainen otto on 10 000 k-m³. Ottamisalueen pinta-ala on hakemuksen mukaan 2,35 ha ja ottamiskorkeus 4,3–8,5 metriä. Ottamistoimintaa jatketaan nykyisistä ottorinteistä koillisen suuntaan. Lupajakson aikana maisemoidaan ottamisalueen Lamminrannantien läheinen vanha ottorintaus.

Pohjavedenpinnan ja ottotason väliin jätetään yli viiden (5) metrin paksuinen luonnontilainen suojakerrospaksuus, jolloin alin ottotaso on +100.50 (N2000). Alueella on pohjavesiputki, josta tarkkaillaan pohjavedenpintaa neljää kertaa vuodessa. Ottamisalueen rajaukset merkitään maastoon paaluilla ja ottamissyvyys korkeusmerkeillä. Alueelle asennetaan ottamisesta kertovia tauluja. Maa-ainesluiskat, jotka ovat jyrkempiä kuin 1:2, suojataan 5–10 m:n etäisyydelle penkasta sijoitettavalla lippusiimalla. Ottaminen suoritetaan käyttäen normaaleja luiskan kaltevuuksia.

Ottaminen tapahtuu pääasiassa kaivualueella, jolloin otto- ja kaivualuerajauksien väliin jää maa-ainesta, jolla luiskat voidaan viimeistellä loppuvaiheessa kaltevuuteen 1:3. Vähäinen puusto poistetaan ottamisen edetessä ja pintamaat kuoritaan ottoalueen reunoille odottamaan viimeistelytyötä. Ottamisalueen pohjaa käytetään soveltuvien osien varastoalueena. Nykyinen varastoalue poistuu käytöstä.

Alueella ei tulla murskaamaan kiviainesta. Pääasiassa alueelta saadaan seulomalla eri soralajikkeita, mutta ylijäämäkivet varastoidaan tilapäisesti alueen reunalle ja käytetään viimeistelytyöhön. Ottoalueelta saatavia maa-aineksia käytetään esimerkiksi maanrakennuskohteiden ja teiden kunnossapitoon.

Ottamistoiminnassa käytetään vastaavassa toiminnassa yleisesti käytettäviä koneita, kuten pyöräkuormaajia, kaivinkoneita, seulalaitteistoja ja maansiirtoon käytettäviä kuorma-autoja, dumppereita sekä traktoreita. Ottamistoiminnassa käytetään vain kunnossa olevia työkoneita, joiden melutaso on tavanomainen kyseisille koneille. Työmaaliikenne suuntautuu entisiä kulkureittejä pitkin Lamminrannantielle.

Pohjavesialueella ei varastoida pohjavettä uhkaavia laitteita ja aineita, vaan ne säilytetään pohjavesialueen ulkopuolella. Jos tämä ei ole mahdollista, varastoidaan toiminnan aikana alueella tarvittavat poltto- ja voiteluaineet sekä muut ympäristölle vaaralliset aineet niiden tilavuutta vastaavissa katetuissa suoja-altaissa, joissa on ylitäytönestimet ja lukot. Käytetyt säiliöt ovat maanpäällisiä, tyyppihyväksytyjä ja tarkastettuja kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on laponesto mekanismi. Polttoainesäiliöiden suojarakenteet tehdään sellaisiksi, ettei koneiden ja autojen tankkausten yhteydessä pääse öljyä maaperään ja edelleen pohjaveteen. Lisäksi työkoneiden osalta valvotaan, ettei niistä pääse vuotamaan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikkaneiteitä maahan. Mikäli on tarvetta pölynsidontaan, suoritetaan se puhdasta vettä käyttäen. Mahdollisiin öljyvahinkoihin varaudutaan ottamisalueella imeytysmateriaalilla.

Ottotoiminnan aikana huolehditaan alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteiden varastointi tehdään siten, ettei aiheuteta naapurikiinteistöjen talousveden pilaantumisvaaraa eikä vuotoja maaperään. Jäteöljy ja talousjäte toimitetaan asianmukaisille keräyspaikoille viranomaisten määräysten mukaisesti. Jätteitä ei polteta eikä haudata alueelle.

Vanhalla varastokentällä sijaitsee tukitoiminta-alue, jossa säilytetään, huolletaan ja tankataan kuljetuskalustoa sekä käsitellään ja varastoidaan polttonesteitä, öljyjä ja kemikaaleja. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistetty siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty.

Tukitoiminta-alue on suunniteltu uuteen paikkaan uudelle ottamisalueelle, jotta sitä pystytään käyttämään helposti työpäivän aikana. Öljyjä yms. kemikaaleja ja koneita säilytetään alueella vain aktiiviseen ottoaikaan. Ottotoiminnan päätyttyä tukitoiminta-alueet puretaan ja mahdollisesti likaantunut maa viedään pois asianmukaisesti käsiteltynä.

Ottotoiminnan vaikutus ympäristöön:

Hakemuksen mukaan alue on ollut ottopaikkana jo pitkään. Nyt suunniteltu alue laajentaa vanhaa ottoaluetta, mutta maisemallisiin seikkoihin ei toiminnalla ole juurikaan vaikutusta. Ottoalueelta on näköyhteys Lamminrannantielle, mutta valtatie 6:lle ottopaikka ei näy.

Maa-aineksen oton jälkeen alueella ei tule olemaan jyrkkiä luiskia eikä teräviä maaston muotoja. Ottamistoiminnan jälkeen koko alue pyritään saattamaan sopusointuun ympäröivän maaston kanssa niin hyvin, kuin se olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista. Alue jää ottamistoiminnan jälkeen metsätaloustalouteen ja maastonmuodoiltaan se vastaa normaalia suomalaista metsämaata. Ottamistoiminnan aikaiset muutokset maastossa jäävät väliaikaisiksi.

Ottamisalue sijaitsee Ukotii-Papinniemenkangas (0726012) I-luokan tärkeällä pohjavesialueella. Ylimmän pohjavesipinnan ja alimmanottamistason väliin jätetään vähintään 5,0 m. Käytännössä pohjaveden päälle jää 7 m:n paksuinen suojakerros. Suunnitelman mukaisella suojakerroksella pohjavedelle ei arvioida aiheutuvan pilaantumisvaaraa.

Ottotoimintaan liittyviä mahdollisia ympäristöriskejä pyritään minimoimaan noudattamalla pohjavesialueella erityistä varovaisuutta ja se otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

Toiminnanharjoittaja suorittaa käyttötarkkailua tukitoiminta-alueen suojausrakenteisiin ja mahdollisia polttoaine- ja öljy- ja muita kemikaalipäästöjä tark-

kaillaan säännöllisesti. Lisäksi työn aikana suoritetaan säännöllisesti työko-
neiden tarkastuksia esimerkiksi hydraulikkaletkujen kunnon osalta. Tarkas-
tuksissa noudatetaan valtioneuvoston asetusta työvälineiden turvallisesta
käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008). Käytetyissä koneissa ei saa olla öljy-
tai polttoainevuotoja. Myös tukitoiminta-alueella olevien säiliöiden kuntoa ja
toimintaa tarkkaillaan. Työn aikana varmistutaan, että imeytysmateriaalia on
työmaalla aina riittävästi saatavilla. Ottoalueen laajuuden maastoon merkintä
ja korkeusmerkki varmistavat suunnitelman mukaisen kaivuun ja riittävän
suojakerroksen pohjaveteen.

Poikkeuksellisista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista ilmoitetaan vä-
littömästi Kiteen ympäristötoimeen, Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselle sekä
ELY-keskukselle.

Ottamistoiminnasta aiheutuvaa pölyhaittaa aiheutuu lähinnä kuivina aikoina.
Mahdollinen haitta on paikallinen ja merkitykseltään vähäinen. Syntyvän pö-
lyn määrää tarkkaillaan työn aikana ja pölyleijumaa pyritään vähentämään
tarvittaessa kastelulla.

Melua syntyy kaivutoiminnasta, kuormauksesta, seulonnasta, ottoalueen si-
säisestä ja ulkoisesta liikenteestä sekä erilaisista laitteista. Alueen läheisyy-
dessä sijaitsevan Valtatie 6:n ja Lamminrannantien maantien liikenne on
merkittävä melunlähde alueella. Ottamistoiminnasta aiheutuva melu (työko-
neiden liikenne kaivualueella) ei suurimman osan toiminta-ajasta eroa juuri-
kaan liikenteen aiheuttamasta melusta, jolloin myös sen mahdollinen häiriö-
vaikutus jää vähäiseksi. Toiminnan tai sen liikenteen aiheuttama melu ei ai-
heuta terveyshaittaa tai merkittävää viihtyvyyshaittaa lähimmille häiriintyville
kohteille, eikä se ylitä melutasolle annettuja ohjearvoja lähimmissä häiriinty-
vissä kohteissa.

Alueen jälkihoito:

Ottamisalueen siisteydestä huolehditaan koko toiminnan ajan ja lopullinen
ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan loputtua. Luontoon
kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräily-
paikkoihin. Ylijäämäkiviainekset voidaan soveltuvin osin käyttää alueen jälki-
hoitoon.

Viimeistelytyötä tehdään ottamisen aikana toiminnasta poistuneilla alueilla,
jolloin luiskat viimeistellään kaltevuuteen n. 1:3, missä luiskia on tarpeen jät-
tää. Luiskan yläreunat pyöristetään siten, että ottamispaikan reunoille ei jää
teräviä luonnottoman näköisiä pinnan muotoja vaan kaikissa viimeistelytyöis-
sä pyritään mahdollisimman luonnonmukaisiin maaston muotoihin. Ottamis-
alueen pohjalle tehdään ylijäämämaista (alueelta löytyvät hienojakoiset
maat) 2-3 m korkeita kumpareita elävöittämään maisemaa. Luiskien ja poh-
jan päälle levitetään 10-15 cm:n paksuinen humuskerros läjitetyistä pinta-
maista ja alueen annetaan taimettua luontaisesti. Viimeistelytyö saatetaan
loppuun ottamistoiminnan päätyttyä.

Alue otetaan metsätalouskäyttöön ottamistoiminnan loputtua. Kasvillisuus
pyritään palauttamaan alueelle mahdollisimman nopeasti eli sitä mukaan
kuin maata vapautuu ottamistoiminnasta. Luiskat muotoillaan ja taimettumi-
sen annetaan tapahtua luontaisesti. Tarvittaessa alueella tehdään täyden-
nysistutuksia niillä kohdilla, joissa luontainen uudistuminen ei ole riittävän ti-
heää.

ASIAN KÄSITTELY

Maa-aineslain mukainen hakemus tuli vireille 27.3.2025. Hakemuksen johdosta Kiteen kaupungin ympäristötoimi on kuullut naapurikiinteistöjen omistajia (5 kpl) sähköisesti Lupapisteiden kautta sekä kirjeellä (2 kpl). Lisäksi hakemuksen johdosta pyydettiin lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta, Pohjois-Karjalan ympäristöterveydeltä ja Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Hakemuksesta on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla ja julkipanot.fi -sivustolla 1.4. - 8.5.2025 julkaistulla kuulutuksella.

Muistutukset:

Muistutuksen naapurina antoivat Lamminrannantien (maantie 15520) omistaja Pohjois-Savon ELY-keskus (16.4.2025) ja naapurikiinteistöllä olevan telemaston omistava Telia Towers Finlad Oy (15.4.2025).

Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa naapurin kuulemisessaan seuraavaa: Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu yli 150 metrin päähän maantiestä 15520 (Lamminrannantie). Alueelle on olemassa oleva liittymä Lamminrannantieltä likimain tierekisteriosoitteesta 15520/1/238/oikea. Kyseisen liittymän liittymälupaa ei löydy ELY-keskuksen tietokannasta. Liittymälle tulee olla haettavaan toimintaan soveltuva liittymälupa. Mikäli hakijalta löytyy voimassa oleva liittymälupa, tulee se toimittaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi) asiattunnuksella POSELY/973/2025. Mikäli lupaa ei löydy, tulee uutta liittymälupaa hakea Pirkanmaan ELY-keskukselta: <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>
Tämä lausunto tulee olla liittymälupahakemuksen liitteenä.

Haettavan maa-aineksenottamistoiminnan liikennemääriä ei ole hakemuksessa arvioitu, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ne eivät ole merkittäviä kokonaisottomäärä suhteutettuna ottamistoiminnan keston.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole muuta huomautettavaa maa-aineslupahakemukseen.

Telia Towers Finlad Oy haluaa huomauttaa, että pölyn sidonta on tarvittaessa hoidettava kastelemalla, myös soraa pois kuljettaessa.

Lausunnot:

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Karjalan ympäristöterveydeltä ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut lausuntonsa (3.6.2025) Lausunnotsa ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa ei ole tietoja, onko alueen läheisyydessä talousvesikaivoja? Rakennus- ja huoneistorekisterin tiedon mukaan ottamisalueen länsipuolella, vajaan 100 metrin etäisyydellä sijaitsee asuinrakennus, jolla ei ole vesiliittymää.

Ukotii-Papinniemenkankaan pohjavesialue sijoittuu geokemiallisen metalliprovinssin 3 alueelle. Metalliprovinssit ovat alueita, joilla maaperän moreenin koboltin, kromin, kuparin, nikkelin, sinkin tai vanadiinin pitoisuus ylittää asetuksen (VNa 214/2007) kynnysarvon useissa näytteissä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisen ottoalueen sijoittuminen metalliprovinssille tulee huomioida pohjaveden laadun tarkkailussa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Alue sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella ja geokemiallisella metalliprovinsilla. Tästä syystä lupaehtoihin on syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Hakemuksen mukaan alueella sijaitsee pohjavesiputki vanhan montun alueella, josta ei oteta enää maa-aineksia. Uudelle, hakemuksen mukaiselle ottamisalueelle, etelä- / kaakkoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava vähintään ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana ja toiminnan loppuksi. Vesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoainehiilivedyt; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Näytteenoton laatu on turvattu sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Tulokset tulee esittää myös päivitettävässä taulukossa, johon kootaan kaikki tarkkailusuunnitelman mukaiset pohjaveden korkeuden ja laadun tarkkailutulokset allekkain. Taulukossa tulee esittää pohjaveden ympäristölaatu normit (Vna 1040/2006, muutos 341/2009) ja talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet (STM 1352/2015) sekä vertailu edellä mainittuihin esimerkiksi merkitsemällä poikkeavat tulokset korostusvärillä. Mikäli ensimmäisen näytteenoton tuloksissa todetaan jotakin merkittävän poikkeuksellista, niin vuosittain toteutettava näytteenotto voi olla perusteltua. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.
- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 5 metriä paksu suojakerros, koska ottoalue sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso hakemuksen mukaisella ottamisalueella neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.
- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana (ohje törmäpääskyjen huomioimiseen maa-aineenottoalueilla 10.12.2024 VARELY).
- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO-rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden terveystarkastaja Aki Hirvonen on antanut lausuntonsa 19.5.2025. Lausunnossa todetaan, että maa-ainesten ottamisen mahdolliset terveys- tai viihtyvyyshaitat ympäristön asukkaille liittyvät yleensä toiminnasta aiheutuvaan pölyämiseen, meluun tai pohjaveden pilaantumisen vuoksi tapahtuvaan talousveden laadun muuttumiseen. Pöly- ja meluhaitat ovat yleensä pienemmät kuin esimerkiksi maa-ainesten murskaustoiminnan yhteydessä.

Maa-ainesten otto, käsittely, ja kuljetukset tulee tehdä niin, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa ympäristöön, tarvittaessa pölyämistä on estettävä esimerkiksi kastelemalla.

Toiminta on suunniteltava niin, että toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä ympäristön asunnoissa STM:n asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason ohjearvoja.

Polttoaineiden ja muiden nesteiden käsittely alueella ei saa aiheuttaa maa-perän tai pohjaveden pilaantumista. Maa-ainesten ottaminen ja murskaus ei saa aiheuttaa aluetta ympäröivien yksityisten talousvesikaivojen veden laatuun käyttöä rajoittavia muutoksia.

Hakijan kuuleminen:

Maa-aineslupan hakijaa on kuultu saapuneen lausunnon johdosta 3.6.2025 lähetetyllä sähköisellä kuulemiskirjeellä. Hakija vastasi lausunnon vastinepyyntöön 14.8.2025 täydennetyillä ottamissuunnitelmalla ja hakemuslomakkeella, joissa on huomioitu Ely-keskuksen lausunnossaan esittämät asiat.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Hakija hakee maa-aineslupapäätöksen täytäntöönpanoa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain 21 §: mukaisesti. Perusteluina hakija ilmoittaa, että ottotoiminnalle voisi tulla merkittävä katkos uuden lupapäätöksen venyessä yli nykyisen voimassa olevan luvan lupa-ajan.

Lupahakemuksen saapuessa (27.3.2025) alueella oli voimassa oleva maa-aineslupa. Lupa oli voimassa 12.5.2025 asti. Edellinen lupa oli umpeutumassa, joten hakija hakee uutta maa-aineslupaa.

Hakija on esittänyt ottamissuunnitelmassa luvan myöntämisen edellytysten täyttyvän. Suunnitellulla ottamisalueella ei ole kaunista maisemakuvaa, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai luonnonesiintymiä. Toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa, koska toiminta järjestetään ottamissuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa noudatetaan lupapäätöstä. Hakija sitoutuu asettamaan hyväksyttävän vakuuden mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta.

ASIAN RATKAISU

Kiteen kaupungin ympäristölautakunta myöntää Maatalousyhtymä Partanen Pekka ja Tolonen Paulille hakemuksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ottamiseen. Samalla myönnetään lupa maa-aineslain 21 §:n mukaiseen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä

1. Sallittu maa-aineksen ottomäärä on 100 000 k-m³. Ottoalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen, kuitenkin naapurikiinteistön väliin on jätettävä 10 m suojaetäisyyttä.

Ennen toiminnan aloittamista maa-ainesten ottamisen toiminta-alueen rajat on merkittävä maastoon.

2. Ennen maa-ainesten ottotoiminnan aloittamista toimijan on hoidettava liikennejärjestelyt alueelle Pohjois-Savon ELY-keskuksen muistutuksen mukaisesti, joko hakemalla liittymälupaa Lamminrannantielle Pirkanmaan ELY-keskukselta tai toimittamalla kopion voimassa olevasta liittymäluvasta Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaamoon. Liittymäluvan saamisesta tulee ilmoittaa Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
3. Ottoalueen reunat on merkittävä maastoon oton aikana lippusiimoin, aidalla tai selvin varoitustauluin. Ottoalueelle johtavalle tielle tulee asettaa selkeät varoitusmerkit maa-ainesten ottoalueesta.
4. Alueella olevaa pohjavesiputkea voidaan käyttää pohjaveden korkeuden havainnointiin. Lisäksi uuden ottamisalueen etelä- / kaakkoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta vesinäytteet otetaan.
5. Pohjavesiputkesta on havainnoitava pohjaveden pinnan taso neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Tiedot korkeushavainnoista tulee toimittaa Kiteen ympäristölautakunnalle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Pohjavedestä on otettava näyte viiden vuoden välein, mukaan lukien toiminnan alussa ja lopussa. Vesinäytteestä on analysoitava ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoainehiilivedyt; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli.

Näyte on otettava ja analysoitava Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti. Näytetulokset on toimitettava Kiteen ympäristölautakunnalle sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

6. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään viiden (5) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata.

Alin sallittu ottotaso on +100.50 (N2000). Alimman ottotason tarkkailemiseksi on korko ja alin ottotaso merkittävä selvästi maastoon. Ottamistasoa on nostettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

7. Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella.
8. Alue on pidettävä siistissä kunnossa eikä sinne saa tuoda jätteitä. Jätteitä, ml. raivausjätteitä, ei saa käyttää alueen pohjan ja luiskien täyttöön.
9. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
10. Teiden ja alueiden, joilla ajoneuvot liikkuvat sekä maa-ainesten varastokasojen ja kuormien haitallinen pölyäminen kuivana aikana on estettävä esimerkiksi kastelemalla. Pölynsidontaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita.
11. Toiminta on suunniteltava niin, että toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä asunnoissa STM:n asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason ohjearvoa päivällä keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB(A) ja yöllä keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB(A). Asetuksen ohjearvot täyttyvät yleensä, mikäli valtioneuvoston päätöksen (993/92) mukaiset ulkomelulle annetut ohjearvot (55 dB ja 50 DB) eivät ylitä.
12. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
13. Mikäli alueella säilytetään tilapäisesti polttoaineita tai öljytuotteita, niiden varastointi ja käsittely on tehtävä siten, ettei ko. aineita pääse valumaan maaperään ja edelleen pohjaveteen. Alueella mahdollisesti säilytettäviä öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden säilytys- ja tankkauspaikka on sijoitettava kaivualan ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla. Polttoainesäiliöt tulee olla kaksivaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia ja katettuja säiliöitä. Suoja-altaan tilavuus on oltava vähintään 100 % varastoitavan polttoainesäiliön tilavuudesta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
14. Ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella työskentelevillä tulee olla käytettävissä alkusammutuskalustoa ja imeytysmateriaalia öljyvuojojen varalta.
15. Ottaminen ja jälkihoito alueella on tehtävä vaiheittain ja välittömästi otto toiminnan päätyttyä. Luiskat on tasattava hakemuksen mukaisesti luonnolliseen maanpinnan mukaiseen kaltevuuteen, vähintään 1:2 ja kuopan pohja tehtävä loivasti vaihtelevaksi rakennettavilla harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Jälkihoidettavalle alueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiin noin 15 cm:n kerros hiekkaa ja sen päälle noin 5 cm:n kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Soranoton jälkeen alue on metsitettävä tai annettava luontaisesti metsittyä. Jälkihoitotyöt tulee olla tehtynä viimeistään vuoden kuluessa luvan päättymisestä.

16. Maa-ainesten oton päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden tultua suoritetuksi alueella luvan hakijan on pyydettävä loppukatselmusta. Vakuus palautetaan, kun hyväksyty loppukatselmus on suoritettu.
17. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa otetun maa-aineksen laatu ja määrä NOTTO-rekisteriin tai Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
18. Maa-ainesten ottamisessa noudatettava 1.4.2025 ja 14.8.2025 päivitettyjä ottosuunnitelmia. Jos ottosuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset:

Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-aineksen ottamisesta ei saa seurata kauniin maisemankuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 21 §:n mukaan toiminta voidaan perustelluista syistä ja edellyttäen, ettei toiminnan aloittaminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta hyväksytyä vakuutta vastaan.

Yleisperustelut:

Kun otetaan huomioon ottopaikan ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, ei ottamisesta aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Hanke ei ole myöskään ristiriidassa luonnonsuojelulain säädösten kanssa.

Yksityiskohtaiset perustelut:

Määräyksellä 1 varmistetaan, että ottamisalue on selkeästi havaittavissa eikä toiminta laajene lupaa laajemmalle alueelle.

Määräys 2 annetaan liikennejärjestelyjen asianmukaisen hoitamisen varmistamiseksi maa-ainesten ottoalueelle.

Määräys 3 annetaan liikennejärjestelyjen asianmukaisen hoitamisen varmistamiseksi maa-ainesten ottoalueelle ja on myös tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi.

Määräykset 4–6 on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Määräyksellä 7 suojellaan pohjavesiä pilaantumiselta. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvu-alustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Määräyksellä 8 ehkäistään roskaamista ja toiminnassa muodostuvista jätteistä aiheutuvaa haittaa.

Määräyksellä 9 muistutetaan maa-ainelain 16b §:n mukaisesta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman arviointivelvollisuudesta.

Määräyksillä 10 ja 11 ehkäistään kohtuutonta haittaa ottopaikan läheiselle asutukselle.

Määräys 12 annetaan erittäin uhanalaisten lintujen pesimisrauhan takamiseksi.

Määräyksillä 13 ja 14 ehkäistään toiminnan aiheuttamaa riskiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta.

Määräys 15 ottoalueen muotoilusta on tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maanoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Määräyksellä 16 varmistetaan ottotoiminnan asianmukainen loppuun saattaminen.

Määräykset 17 ja 18 selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

Lausunnon ja muistutuksen huomioiminen lupapäätöksessä

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnossa esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä 4–7, 12-15 ja 17.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunnossa esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä 10-11 ja 13.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen muistutuksessa esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksessä 2.

Telia Towers Finlad Oy:n muistuksessaan esittämä vaatimus on otettu huomioon lupamääräyksessä 10.

VOIMASSAOLOAIKA

Tämä ottolupa on voimassa 10 vuotta luvan myöntämisestä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 1, 1a, 3-7, 10–16, 19–21, 23 ja 23a, 23b §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §:t
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008) 1-4 §
Kiteen kaupungin hallintosääntö 7.4.2025 5 luku 16.3 §
Kiteen kaupungin maa-ainestaksa (18.12.2024) 1-4 §

MAKSUT

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä naapurien kuulemisesta peritään ympäristölautakunnan 18.12.2024 hyväksymän ja 1.1.2025 voimaantulleen maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamista ja ottamistoiminnan valvontaa koskevan taksan 2 §:n kohdan 1 ja 4 §:n mukaan yhteensä **1 430,00 euroa**. Lisäksi hakijan on suoritettava vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan suuruisena. Tämä palvelumaksu on arvonlisäverotonta.

VAKUUS

Maa-aineslain 21.2 §:n mukaisen aloitusoikeuden hyödyntämiseksi luvan saajan on määrätty edellä asetettavaksi ennen toiminnan aloittamista **7 050 euron** suuruinen vakuus, jonka tulee olla voimassa, kunnes päätös on saanut lainvoiman.

Lupapäätöksen saatua lainvoiman ennen toiminnan aloittamista asetettu vakuus muutetaan koko toiminnan aikaiseksi vakuudeksi, jonka tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvo voidaan tarkastaa luvan voimassaoloaikana.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN**Päätös**

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Pohjois-Savon ELY-keskus

Telia Towers Finland Oy

Notto-tietokanta

Ilmoitus päätöksestä

Kukaan ei ole kirjallisesti pyytänyt päätöstä tiedokseen

Julkinen kuulutusPäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa
29.8.2025

MUUTOKSENHAKU JA VALITUSOSOITUS

Tähän ympäristölautakunnan päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Lisäksi valitusoikeus on alueellisella ELY-keskuksella. Kunnan jäsen saa hakea muutosta myös sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisen ja valitusaika:

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70110 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42501
Puhelinnumero: 029 56 42500

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 8.00–16.15

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja:

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen:

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä sähköpostilla, postitse tai viemällä asiakirjat henkilökohtaisesti tai asiamiestä käyttäen. Hallinto- ja erityistuomioistuimissa on käytössä myös sähköinen asiointipalvelu.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.